

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 5 martie 2023**LIMBA GREACĂ VECHE**
Clasa a IX-a**I. Traduceți următorul pasaj în limba română: (40 p.)**

Ἐλεγεν οὖν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς· ὁ τρώγων¹ μου² τὴν σάρκα³ καὶ πίνων¹ μου τὸ αἶμα⁴ ἔχει ζωὴν αἰώνιον⁵, κἀγὼ⁶ ἀναστήσω⁷ αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ⁷· ἡ γὰρ σὰρξ³ μου ἀληθὴς ἐστὶ βρώσις, καὶ τὸ αἶμα⁴ μου ἀληθὴς ἐστὶ πόσις. Τὰ αὐτὰ ἔλεγεν ἐν συναγωγῇ ἐν Καφαρναούμ. Πολλοί⁸ οὖν ἀκούσαντες⁹ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἔλεγον· Σκληρός ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος.

- (1) ὁ τρώγων (N. sg.) = cel care mănâncă; πίνων (N. sg.) = cel care bea
(2) μου (G. sg.) – v. ἐγώ (3) τὴν σάρκα (Ac. sg.) – v. ἡ σὰρξ
(4) τὸ αἶμα – formă de N./Ac. sg. (5) αἰώνιον – v. αἰώνιος (se acordă cu ζωὴν)
(6) κἀγὼ = καὶ ἐγώ (7) ἀναστήσω = voi trezi, voi ridica (din morți)
(8) πολλοί – v. πολὺς (9) ἀκούσαντες = auzind (aceste lucruri / spusele sale)

II. Rezolvați următoarele cerințe de analiză gramaticală, formulate pe baza textului de mai sus:

1. Analizați morfologic cuvintele subliniate în text (ἡμέρα, μαθητῶν, ἔλεγον, σκληρός). Precizați și formele lor de bază (de dicționar). (10 p.)
2. Treceți sintagma τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ la plural, la cazurile dativ și acuzativ. (8 p.)
3. Identificați în text și analizați morfologic formele care provin de la pronumele αὐτός. (12 p.)

III. Priviți cu atenție imaginea alăturată și răspundeți cerințelor aferente: (20 p.)

1. Identificați personajul reprezentat în această sculptură și corespondentul său roman.
2. În mâinile zeiței se află două obiecte. Precizați ce sunt și motivul pentru care divinitatea este reprezentată cu ele.
3. Pe fața obiectului din mâna stângă (partea care nu este vizibilă în imaginea dată) este sculptat chipul unei alte figuri mitologice: numiți-o.
4. Redactați, în 80-100 de cuvinte, o scurtă prezentare a acestei divinități, ilustrând funcțiile și simbolurile/atributele sale; referiți-vă și la un pasaj mitic reprezentativ pentru profilul zeiței.

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 5 martie 2023

LIMBA GREACĂ VECHE

Clasa a X-a

Subiectul I

40 de puncte

Traduceți în limba română textul următor, ținând cont de indicațiile oferite mai jos:

Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἁγίους διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ [...] (Sfântul Pavel, *Epistola către Coloseni*, 1.3-6)

Indicații:

εὐχαριστοῦμεν – indicativ prezent de la εὐχαριστέω
προσευχόμενοι – rugându-ne
τὴν πίστιν – Ac. sg. de la πίστις
ἀποκειμένην – pusă deoparte (garantată)
τοῦ παρόντος – care a venit
καρποφορούμενον – aducătoare de rod (se referă la Evanghelie)
αὐξανόμενον – aducătoare de spor
ἐπέγνωτε – indicativ aorist de la ἐπιγινώσκω
χάριν – Ac. sg. de la χάρις

Subiectul II

30 de puncte

Rezolvați următoarele cerințe.

1. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate în textul de la subiectul I: πατρί, τὴν ἀγάπην, πάντας, προηκούσατε, εἰς ὑμᾶς. 15 puncte

2. Identificați în textul de la subiectul I, dacă există. 10 puncte

- un pronume personal în cazul genitiv, plural;
- un substantiv de declinarea a III-a în dentală la acuzativ singular;
- un adjectiv la dativ singular;
- un substantiv de declinarea I la dativ plural;
- un verb la participiu aorist.

N. B. Precizați explicit dacă anumite forme solicitate nu se regăsesc în text!

3. Transcrieți, din textul de la subiectul I, două propoziții relative. 5 puncte

Subiectul III

20 de puncte

Traduceți în limba greacă veche. Atenție! Cuvintele grecești îngroșate sunt deja la forma cerută în text. Verbele subliniate se vor reda cu modul participiu.

Βάρβαρι (ἀνὴρ) și părinți (πατήρ), ascultați (ἀκούσατε+G) acum (νυνί) apărarea (ἀπολογία) mea în fața (πρός+Ac.) voastră. [...] Eu sunt un bărbat iudeu (Ἰουδαῖος), [...], fiind (ὕπαρχω) un credincios (ζηλωτής) al lui Dumnezeu (θεός) [...], care am prigonit (διώκω) această cale (ὁδός) până (ἄχρι+G) la moarte (θάνατος), legând (δεσμεύω) și predând (παραδιδούς) la (εἰς+Ac.) închisori (φυλακή) bărbați și femei (γυναῖκας) [...].

(Faptele Apostolilor, 22, 1-4)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul grec - român (sau grec - o limbă modernă).

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București – 5 martie 2023

LIMBA GREACĂ VECHE
Clasa a XI-a

Subiectul I

50 de puncte

Traduceți în limba română textul următor, ținând cont de indicațiile oferite mai jos:

Deznădejdea grecilor după uciderea prin trădare a generalilor

ἐπεὶ δὲ οἱ στρατηγοὶ συνειλημμένοι ἦσαν καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ συνεπόμενοι ἀπωλώλεσαν, ἐν πολλῇ δὲ ἀπορίᾳ ἦσαν οἱ Ἕλληνες [...].

ταῦτ' ἐννοούμενοι καὶ ἀθύμως ἔχοντες ὀλίγοι μὲν αὐτῶν εἰς τὴν ἐσπέραν σίτου ἐγεύσαντο, ὀλίγοι δὲ πῦρ ἀνέκαυσαν, ἐπὶ δὲ τὰ ὄπλα πολλοὶ οὐκ ἤλθον ταύτην τὴν νύκτα, ἀνεπαύοντο δὲ ὅπου ἐτύγγανον ἕκαστος, οὐ δυνάμενοι καθεύδειν ὑπὸ λύπης καὶ πόθου πατρίδων, γονέων, γυναικῶν, παιδῶν, οὓς οὐποτ' ἐνόμιζον ἔτι ὄψεσθαι. οὕτω μὲν δὴ διακείμενοι πάντες ἀνεπαύοντο.

(Xenophon, *Anabasis*, III, 1, 2-3)

Indicații:

συνειλημμένοι – participiu perfect de la συλλαμβάνω

ἀπωλώλεσαν – indicativ mai mult ca perfect de la ἀπόλλυμι

ταῦτ' = ταῦτα

ἀνέκαυσαν – indicativ aorist de la ἀνακαίω

ἤλθον – indicativ aorist de la ἔρχομαι

ὄψεσθαι – de la ὁράω

Subiectul II

40 de puncte

Redactați, în circa 400 de cuvinte, o analiză literară a fragmentului de mai jos, concentrându-vă asupra următoarelor aspecte:

- integrarea corespunzătoare a fragmentului în cântul I al Iliadei și în ansamblul operei;
- identificarea personajului care vorbește și precizarea relației sale lui cu Zeus;
- modul în care este descrisă reședința lui Zeus și motivul pentru care este astfel descrisă;
- identificarea și comentarea trei procedee stilistice/cuvinte-cheie/expresii sugestive pentru ilustrarea ideilor.

ὦ μοι τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
αἶθ' ὄφελος παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
ἦσθαι, ἐπεὶ νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ οὐ τι μάλα δῆν:
νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
ἔπλεο: τὼ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
εἵμ' αὐτῇ πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον αἶ κε πίθηται.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
μῆνι Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν:
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἔποντο:
δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὐλύμπον δέ,
καὶ τότε ἔπειτά τοι εἵμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
καὶ μιν γουνάσομαι καὶ μιν πείσεσθαι ὁῖω.
(Homer, *Iliada*, I, 414-427)

„Vai, o copile, de ce te-am născut și crescut ca să suferi?
Bine ar fi fost să rămâi neatins și neplâns la corăbii,
Căci numărate sunt zilele tale și scurtă ți-i viața;
Scrie să mori în curând, și totuși nu-i altul ca tine
Nenorocit, în palat te-am născut să fii pradă răstrieșii.
Eu mă voi duce-n Olimp, pe muntele-n veci troienitul,
Și-astea le-oi spune lui Zeus străfulgerătorul, și poate
El să m-asculte. Tu stai până-atuncea la repezi corăbii,
Ține mânia pe-Ahei și lupta-ncetează cu totul.
Zeus de ieri a purces și s-a dus la ospete cu zeii
Spre Okeanos departe la bunul norod etiopic
Și-are să vie-n Olimp în ziua de-a douăsprezecea.
Eu mâneca-voi atunci spre casa de-aramă a lui Zeus
Și-l voi ruga în genunchi și poate pe el să-l înduplec.”
(traducere de George Murnu)

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Concurenții pot folosi dicționarul grec - român (sau grec - o limbă modernă).

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 5 martie 2023

LIMBA GREACĂ VECHE
Clasa a XII-a

Subiectul I

50 de puncte

Traduceți în limba română textul următor, ținând cont de indicațiile oferite mai jos:

οὐ πολλοὺ γ' ἔνεκα χρόνου, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὄνομα ἔχετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλομένων τὴν πόλιν
λοιδορεῖν ὡς Σωκράτη ἀπεκτόνατε, ἄνδρα σοφόν – φήσουσι γὰρ δὴ σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμι, οἱ βουλόμενοι
ὕμῃν ὀνειδίζειν. εἰ γοῦν περιεμείνατε ὀλίγον χρόνον, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἂν ὑμῖν τοῦτο ἐγένετο· ὁρᾶτε γὰρ δὴ
τὴν ἡλικίαν ὅτι πόρρω ἤδη ἐστὶ τοῦ βίου θανάτου δὲ ἐγγύς. λέγω δὲ τοῦτο οὐ πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς
τοὺς ἐμοῦ καταψηφισαμένους θάνατον.

(Platon, Apologia, 38c-d)

Indicații:

Σωκράτη = Σωκράτην

φήσουσι – de la φημί

Subiectul II

40 de puncte

**Redactați, în circa 400 de cuvinte, un eseu despre atitudinea omului în fața morții, pornind de la textul de
mai jos și concentrându-vă asupra următoarelor aspecte:**

- analiza argumentelor personajului care vorbește pentru atitudinea sa în fața morții;
- identificarea a cel puțin cinci cuvinte-cheie din textul grecesc;
- identificarea și comentarea a două figuri de stil relevante pentru argumentația din text;
- aducerea de alte argumente în sprijinul sau contra celor afirmate de acest personaj.

[...] τὸ γάρ τοι θάνατον δεδιέναι, ὃ ἄνδρες, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ δοκεῖν σοφὸν εἶναι μὴ ὄντα: δοκεῖν γὰρ εἰδέναι
ἐστὶν ἃ οὐκ οἶδεν. οἶδε μὲν γὰρ οὐδεὶς τὸν θάνατον οὐδ' εἰ τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ πάντων μέγιστον ὄν τῶν
ἀγαθῶν, δεδίασι δ' ὡς εὖ εἰδότες ὅτι μέγιστον τῶν κακῶν ἐστὶ. καίτοι πῶς οὐκ ἀμαθία ἐστὶν αὕτη ἢ
ἐπονείδιστος, ἢ τοῦ οἰεσθαι εἰδέναι ἃ οὐκ οἶδεν; ἐγὼ δ', ὃ ἄνδρες, τούτῳ καὶ ἐνταῦθα ἴσως διαφέρω τῶν
πολλῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰ δὴ τῷ σοφώτερός τοι φαίην εἶναι, τούτῳ ἂν, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἱκανῶς περὶ τῶν ἐν Ἄιδου
οὕτω καὶ οἷομαι οὐκ εἰδέναι· τὸ δὲ ἀδικεῖν καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώπῳ, ὅτι κακὸν καὶ
αἰσχρὸν ἐστὶν οἶδα. πρὸ οὖν τῶν κακῶν ὧν οἶδα ὅτι κακά ἐστιν, ἃ μὴ οἶδα εἰ καὶ ἀγαθὰ ὄντα τυγχάνει οὐδέποτε
φοβήσομαι οὐδὲ φεύσομαι.

(Platon, Apologia, 29a-b)

„[...] Căci să te temi de moarte, cetățeni, nu este nimic altceva decât să-ți închipui că ești înțelept fără să fii;
înseamnă să crezi că știi ceea ce nu știi. Căci nimeni nu știe ce este moartea și nici dacă nu e cumva cel mai
mare bine pentru un om, dar toți se tem de ea ca și cum ar fi siguri că e cel mai mare rău. Iar acest fel de a gândi
cum să nu fie prostia aceea vrednică de dispreț – de a crede că știi ceea ce nu știi? Eu însă, atenieni, poate că
tocmai prin aceasta și în acest punct mă deosebesc de cei mai mulți (chiar dacă ar însemna să spun că într-o
privință sunt mai înțelept decât altul), și anume că, dacă nu știu mare lucru despre cele din Hades, îmi și dau
seama că nu știu. Dar a face nedreptăți și a nu te supune celui mai bun, fie el om sau Zeu, știu că acestea sunt
fapte rele și rușinoase. Așadar, de niște lucruri despre care nu știu dacă nu cumva sunt bune nu mă voi teme și
nu voi fugi de ele mai degrabă decât de aceste lucruri despre care știu sigur că sunt rele.”

(traducere de Francisca Băltăceanu)